

BIOSCOOP MONITOR

2022

Bioscoopmonitor 2022

Uitgevoerd door:

In opdracht van:

Mei 2023

INHOUDSOPGAVE

Belangrijkste inzichten	4
--------------------------------	----------

Kenmerken Nederlandse bioscoopbezoekers	6
--	----------

Bezoek en box office	7
Bereik Nederlandse bioscopen en filmtheaters	8
De bezoekfrequentie van Nederlanders	9
Waarom men niet naar de bioscoop ging	10
Resultaten naar leeftijd	11
Resultaten naar geslacht	13
Resultaten naar mate van stedelijkheid	14
Resultaten naar type huishouden	15
Resultaten naar inkomen	16
Resultaten naar opleidingsniveau	17
Profiel bioscoopbezoeker in 2022	18

Kenmerken filmtheaterbezoekers	19
---------------------------------------	-----------

Bezoek en box office	20
Bereik en de bezoekfrequentie	21
Resultaten naar leeftijd	22
Resultaten naar geslacht	23
Profiel filmtheaterbezoeker in 2022	24

Kenmerken bezoekers Nederlandse films	25
--	-----------

Bezoek en box office	26
Het bereik	27
Resultaten naar leeftijd	28
Resultaten naar geslacht	29
Profiel bezoeker Nederlandse films in 2022	30

Onderzoeksverantwoording	31
---------------------------------	-----------

Belangrijkste inzichten (1/2)

De Bioscoopmonitor

De Bioscoopmonitor in het kort

Ieder jaar brengt NVPI met de Bioscoopmonitor de demografische kenmerken van Nederlandse bioscoop- en filmtheaterbezoekers in beeld. Dit gebeurt aan de hand van marktonderzoek in de vorm van een online vragenlijst en in dit rapport worden de belangrijkste resultaten gepresenteerd. Het veldwerk van het onderzoek wordt sinds 2021 uitgevoerd door onderzoeksbureau GfK. Voor 2021 lag dit in handen van kennisinstituut Centerdata. Een dergelijke overstap kan ervoor zorgen dat er lichte verschillen ontstaan in trends die niet volledig zijn toe te schrijven aan reguliere ontwikkelingen, ondanks dat het onderzoek op exact dezelfde wijze is uitgevoerd. De resultaten waarbij een lichte trendbreuk wordt verwacht, staan beschreven in dit rapport. Meer informatie over de onderzoeksmethodiek is terug te vinden in de bijlagen van dit rapport.

Bioscoop- en filmtheaterbezoek in 2022

Na twee jaar coronacrisis was 2022 het jaar van herstel

In 2022 wisten veel Nederlanders de weg naar bioscopen en filmtheaters weer terug te vinden. Het jaar begon aanvankelijk nog slecht. Door een lockdown vanwege de coronacrisis konden bioscopen en filmtheaters pas op 26 januari hun deuren openen. Daarna liep het bezoek snel op. Ten opzichte van het coronajaar 2021 werden er 76% meer bezoeken geteld, blijkt uit cijfers van FDN en de NVBF. Toch is er nog een lange weg te gaan, want ten opzichte van de jaren voor de coronacrisis (het gemiddelde van 2017 t/m 2019) lag het bezoek nog 32% lager. Vergelijkbare resultaten komen naar voren bij de filmtheaters, al presteerden zij net iets beter dan de totale bioscoopsector, met een daling van 27% ten opzichte van de pre-coronajaren. Nog beter deden Nederlandse films het in 2022. Ondanks de terugkomst van veel grote Amerikaanse producties, die in de coronajaren 2020 & 2021 veelal op de plank bleven liggen, werden er ruim vier miljoen bioscoopkaartjes verkocht voor Nederlandse films. Dat was slechts 6% minder dan tijdens de jaren voor de coronacrisis.

De bezoeker: trends en ontwikkelingen

Bereik klimt langzaam terug naar oude niveau

In dit onderzoek is aan Nederlanders van 6 jaar en ouder gevraagd of ze in 2022 naar een bioscoop of filmtheater zijn geweest (**het bereik**). Van de Nederlanders zei 58% dit minimaal één keer te hebben gedaan. Daarmee steeg het bereik ten opzichte van 2021 (van 52% naar 58%). Een logische ontwikkeling aangezien bioscopen en filmtheaters minder last hadden van lockdowns in 2022 en het filmaanbod sterk was toegenomen ten opzichte van 2021. Het bereik van 2022 lag nog wel onder dat van 2019, het laatste jaar voor de coronacrisis (toen 63%). De stijging van het bereik komt vooral door meer bezoek van mensen van 24-29 jaar en 55-64 jaar. Verder valt op dat er in 2022 relatief meer vrouwen naar de bioscoop gingen. Datzelfde geldt voor mensen met een laag inkomen, alleenstaanden en mensen uit zeer sterk stedelijke gebieden.

Alle leeftijdsgroepen gingen vaker naar de bioscoop

In 2022 gingen er niet alleen meer mensen naar bioscopen en filmtheaters, ze brachten ook vaker een bezoek (**de bezoekfrequentie**). Gemiddeld gingen Nederlanders bijna drie keer (2,9), een stuk vaker dan in 2021 (toen 1,3 keer). Het waren vooral de regelmatige bezoekers (die 5-11 keer per jaar gaan) die in 2022 meer naar de bioscoop gingen. Kijken we naar leeftijd, dan valt op dat de bezoekfrequentie onder alle leeftijden meer dan verdubbelde. In absolute aantallen blijven het de kinderen, jongeren en jongvolwassenen die verreweg het meest naar de bioscoop gaan. De gemiddelde leeftijd van de bioscoopbezoeker bleef met 37 jaar gelijk aan voorgaande jaren.

Belangrijkste inzichten (2/2)

Waarom men nog niet naar de bioscoop ging

Aan de mensen die in het laatste kwartaal van 2022 niet naar de bioscoop gingen is gevraagd waarom. De meest genoemde redenen waren dat men meer films thuis keek, dat andere vrijetijdsbestedingen voorgingen en/of dat het filmaanbod niet aansprekend was. Het prijskaartje van een bioscoopbezoek speelde een minder grote rol. Het waren vooral de 16- tot 23-jarigen die niet naar bioscoop gingen vanwege een niet aansprekend filmaanbod. Angst voor het coronavirus speelde bij vrijwel alle doelgroepen geen rol, behalve enigszins onder 65-plussers. Daarvan gaf 19% aan dat ze nog geen bioscoop hadden bezocht (mede) omdat ze zich nog niet veilig voelden vanwege het coronavirus.

Filmtheaters en Nederlandse films

Bereik filmtheaters stijgt vooral onder jongeren

Het bereik van filmtheaters steeg in 2022 van 9% naar 13%. Daarmee lag het bereik vrijwel weer op hetzelfde niveau als in 2019, het laatste jaar voor de coronacrisis (toen 14%). Opvallend is dat de gemiddelde leeftijd van mensen die alleen filmtheaters bezochten in 2022 op 45 jaar lag, een stuk lager dan voor de coronacrisis (toen 56 jaar). In 2022 steeg het bereik ook vooral onder de jongere leeftijdsgroepen. Een mogelijke verklaring is dat er onder ouderen, en dan met name 65-plussers toch nog enige terughoudend bestond voor een bioscoopbezoek door angst voor het coronavirus, zoals ook duidelijk werd in de vorige paragraaf. Echter, het is ook mogelijk dat er door de overstap van onderzoeksbureau in 2021 (zie eerste paragraaf) een lichte trendbreuk is ontstaan bij deze resultaten, waardoor het beeld enigszins vertekend is.

Nederlandse films populair bij kinderen

Het bereik van Nederlandse films lag in 2022 op 27%, vergelijkbaar met 2021. Er gingen dit jaar meer kinderen (6-15 jaar) naar Nederlandse films. Het bereik onder 16- tot 23-jarigen en 40-plussers nam juist af. Een mogelijke verklaring hiervoor zijn succesvolle kinderfilms zoals *De Grote Sinterklaasfilm: Gespuis in de Speelgoedkluis*, *De Allergrootste Slijmfilm* en *De Club van Sinterklaas en de Race Tegen de Klok*. Van de top 10 best bezochte films waren er vijf gericht op kinderen.

**KENMERKEN
NEDERLANDSE
BIOSCOOPBEZOEKERS**

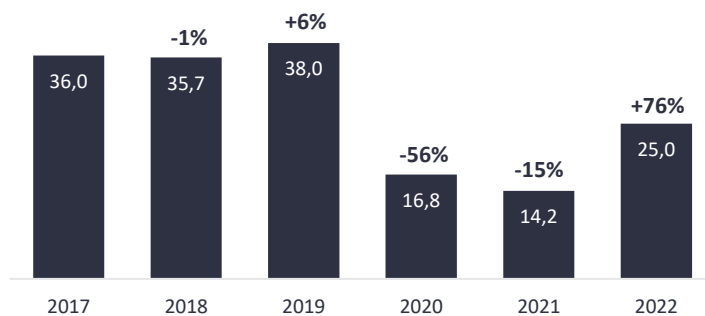

Bezoek en box office

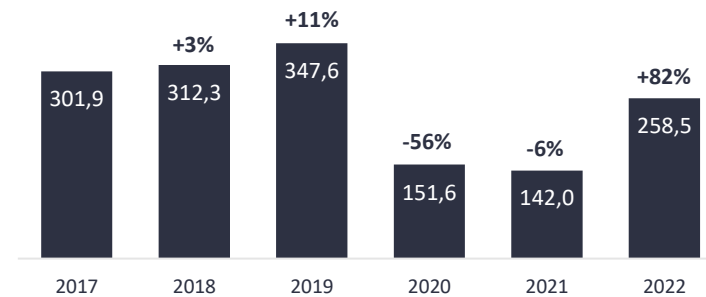
Voorzichtig herstel na twee jaar coronacrisis

2022 was voor Nederlandse bioscopen en filmtheaters het jaar van herstel. Dat jaar begon aanvankelijk nog slecht met opnieuw een lockdown, wat betekende dat bioscopen* pas op 26 januari hun deuren weer mochten openen. Op 25 februari werden alle coronamaatregelen afgeschaft, waaronder de anderhalvemeterregel. Sindsdien mocht iedereen weer onbelemmerd een bioscoop bezoeken. Volgens de cijfers van FDN en de NVBF** zorgde dat voor een flinke stijging (+76%) in bezoek ten opzichte van 2021. Echter, ten opzichte van de jaren voor de coronacrisis kwam het bezoek nog wel flink lager uit (-32%). Omgerekend naar de totale Nederlandse bevolking kwam het gemiddelde aantal bezoeken uit op 1,4 keer. Voor de coronacrisis lag dat gemiddelde nog boven de twee.

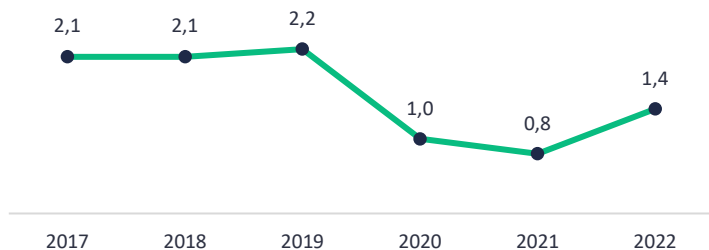
Aantal bezoeken
Nederlandse bioscopen en filmtheaters
(x mln.)

Box office
Nederlandse bioscopen en filmtheaters
(x € mln.)

Aantal bezoeken
naar hoofd van de bevolking

Gemiddelde prijs
bioscooptickets

* Met bioscopen worden in dit rapport zowel bioscopen als filmtheaters bedoeld, tenzij dit expliciet anders wordt beschreven.

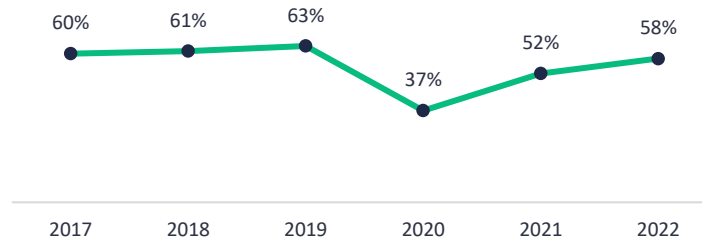
** FDN = Filmdistributeurs Nederland, NVBF = Nederlandse Vereniging voor Bioscopen en Filmtheaters

Bereik Nederlandse bioscopen en filmtheaters

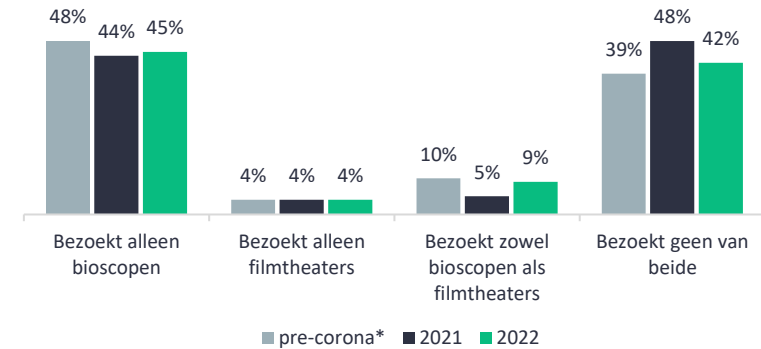
Bereik bioscopen klimt langzaam naar oude niveau

In dit onderzoek is aan Nederlanders van 6 jaar en ouder gevraagd of ze in 2022 een bioscoop of filmtheater hebben bezocht. Op deze manier wordt het bereik gemeten. Van de Nederlanders zei 58% dit minimaal één keer gedaan te hebben. Omgerekend zijn dat 9,6 miljoen unieke bezoekers. Ten opzichte van de coronajaren 2020 en 2021, toen bioscopen nog vele weken gesloten waren, laat het bereik een logische groei zien. Het bereik van 2022 lag nog wel lager dan de jaren voor de coronacrisis. Kijkend naar het type bezoeker waren het vooral de mensen die zowel bioscopen als filmtheaters bezoeken die weer vaker gingen in 2022.

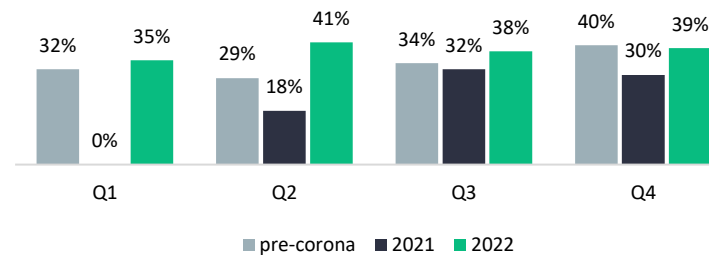
Bereik
bioscopen en filmtheaters in Nederland

Bereik
naar type bezoeker

Bereik
per kwartaal

Nederlanders 6+
n=2348

* Pre-corona is het gemiddelde van de jaren 2017, 2018 & 2019.

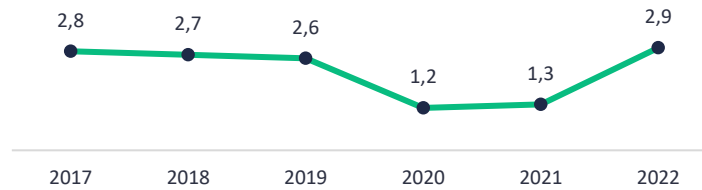
De bezoekfrequentie van Nederlanders

Mensen gingen in 2022 weer vaker naar de bioscoop

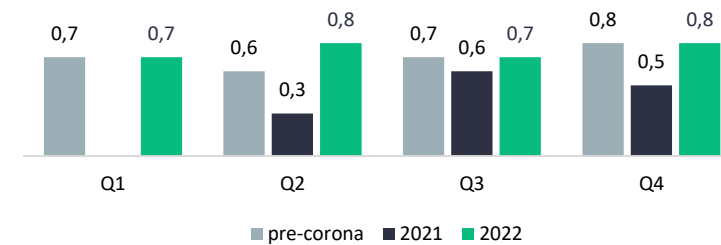
Simpel gezegd wordt het gemiddelde bezoek per hoofd van de bevolking berekend door het aantal verkochte tickets te delen door het totaal aantal inwoners in Nederland, zoals werd getoond op pagina 4. In werkelijkheid zal de gemiddelde bezoekfrequentie hoger uitvallen aangezien een deel van de Nederlandse bevolking (baby's en peuters, gedetineerden, kwetsbare ouderen etc.) niet naar een bioscoop gaat of kan gaan. Daarom wordt de bezoekfrequentie in dit onderzoek gebaseerd op marktonderzoek. Na ieder kwartaal is gevraagd hoe vaak men naar de bioscoop is geweest. Dit wordt vervolgens opgeteld voor het gehele jaar.

In 2022 gingen Nederlanders gemiddeld 2,9 keer naar een bioscoop of filmtheater. Daarmee is de bezoekfrequentie ten opzichte van de coronajaren 2020 en 2021 weer flink gestegen. Dit is ook terug te zien in de verdeling van het type bezoeker. Het aandeel regelmatige bezoekers (die tussen de 5 en 11 keer per jaar gaan) nam weer toe.

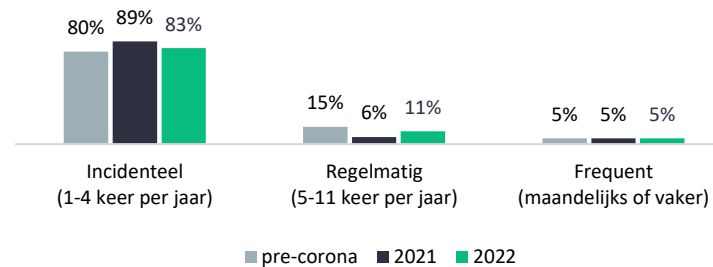
Bezoekfrequentie bioscop en filmtheaters in Nederland

Bezoekfrequentie naar kwartaal

Verdeling type bezoeker

Nederlanders 6+
n=2348

Waarom men niet naar de bioscoop ging

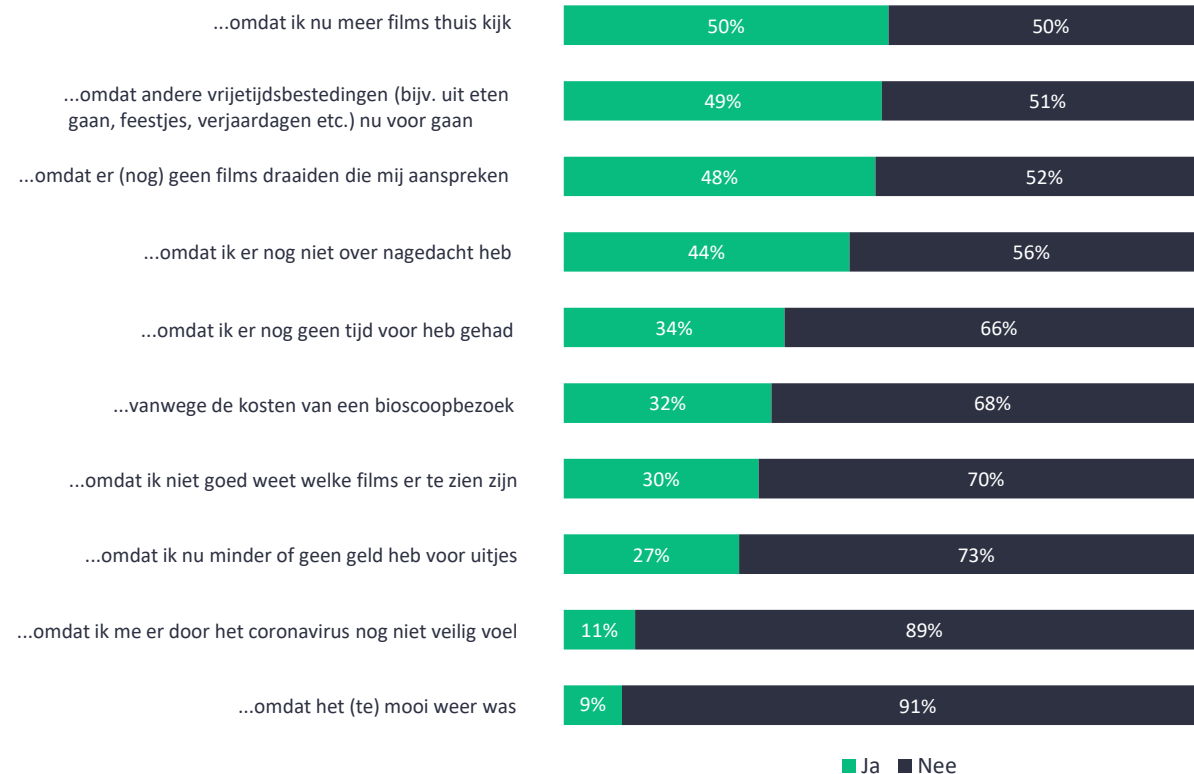
Thuis een film kijken vaak een reden om niet naar de bioscoop te gaan

Aan de mensen die in het vierde kwartaal van 2022 geen bioscoop hebben gezocht is gevraagd naar de reden hiervoor. Het meest genoemd waren: het gemak van thuis films kijken, meer prioriteit voor andere vrijetijdsbestedingen en geen aansprekend filmaanbod. Die laatste reden speelde voornamelijk een grote rol bij 16-23 jarigen. Angst voor het coronavirus speelde alleen bij 65-plussers enigszins een rol. Daarvan gaf 19% aan dat ze een bioscoopbezoek nog niet veilig vonden vanwege het coronavirus. De kosten voor een bioscoopbezoek werd in mindere mate genoemd door Nederlanders als reden om niet te gaan.

Vergelijkbare resultaten in eerder onderzoek voor de coronacrisis

Een vergelijkbare vraag over bioscoopbezoek is in eerder onderzoek voorgelegd*. Uit die onderzoeken kwamen grotendeels vergelijkbare resultaten naar voren. Daarmee kan gesteld worden dat de kosten van een bioscoopbezoek in 2022 geen grotere rol is gaan spelen in de keuze om wel of niet te gaan in vergelijking tot de jaren voor de coronacrisis.

Ik ben in het vierde kwartaal van 2022 niet naar een bioscoop of filmtheater geweest...

Nederlanders (6+) die geen bioscoop of filmtheater hebben bezocht in het vierde kwartaal van 2022
n=1422

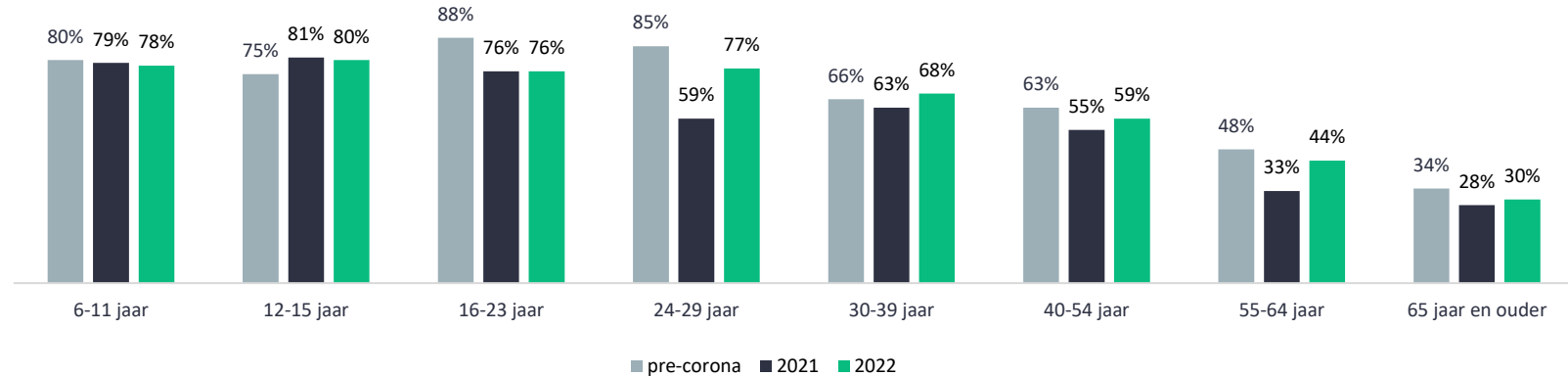
* De customer journey van de bioscoopbezoeker (2019) & interne rapportages FDN.

Resultaten naar leeftijd (1/2)

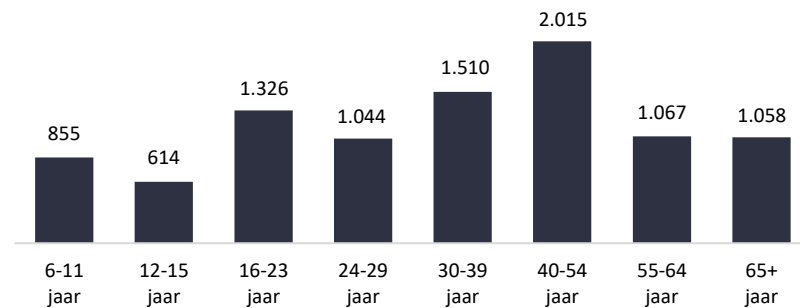
Bereik onder 24- tot 29-jarigen en 55- tot 64-jarigen flink gestegen in 2022

Als we het bereik van bioscopen uitsplitsen naar verschillende leeftijdsgroepen, dan valt op dat met name meer 24- tot 29-jarigen en 55-64 jarigen naar bioscoop gingen in 2022 in vergelijking tot 2021. In het algemeen kan gesteld worden dat het bereik met name onder de oudere doelgroepen steeg in 2022. In vergelijking tot de jaren voor de coronacrisis blijft het bereik nog wel licht achter. De gemiddelde leeftijd van bioscoopbezoekers was in 2022 37 jaar, vergelijkbaar met voorgaande jaren.

Bereik naar leeftijd

Inschatting aantal unieke bezoekers naar leeftijd in 2022 (x 1.000)

Nederlanders (6+)
(n=2348)

Gemiddelde leeftijd naar type bezoeker

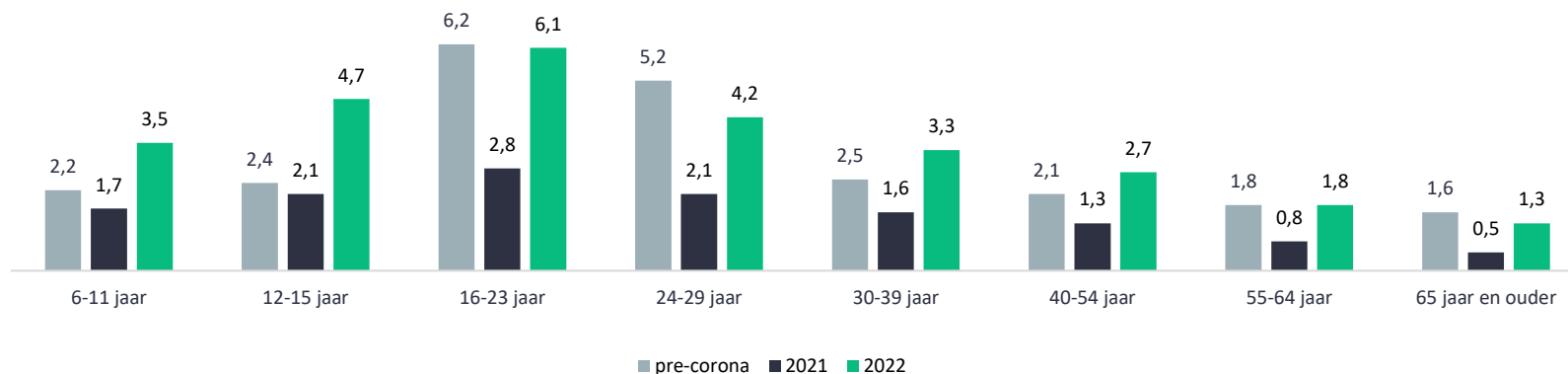
Type bezoeker	Pre-corona	2021	2022
Alle bezoekers	37	36	37
Bezoekt alleen bioscopen	35	37	37
Bezoekt alleen filmtheaters	56	44	45
Bezoekt zowel bioscopen als filmtheaters	42	37	35
Heeft geen bioscoop of filmtheater bezocht	54	52	52

Resultaten naar leeftijd (2/2)

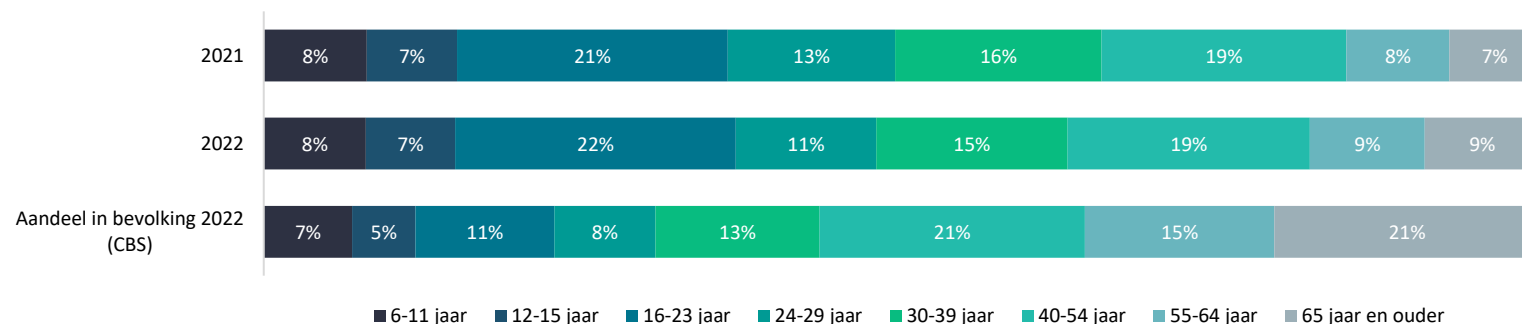
Bezoekfrequentie verdubbelde onder alle leeftijdsgroepen

Als het gaat om de bezoekfrequentie valt op dat bij alle leeftijdsgroepen de bezoekfrequentie meer dan verdubbelde. Waar de meeste doelgroepen in 2021 meestal niet vaker gingen dan twee keer, is dat gemiddelde in 2022 weer flink omhoog gegaan. De 16-23 jarigen gingen met gemiddeld zes keer, net als voorgaande jaren, het vaakst naar de bioscoop. Ten opzichte van 2021 bleven de marktaandeelen* van de verschillende leeftijdsgroepen in 2022 grotendeels gelijk.

Bezoekfrequentie naar leeftijd

Marktaandelen naar leeftijd

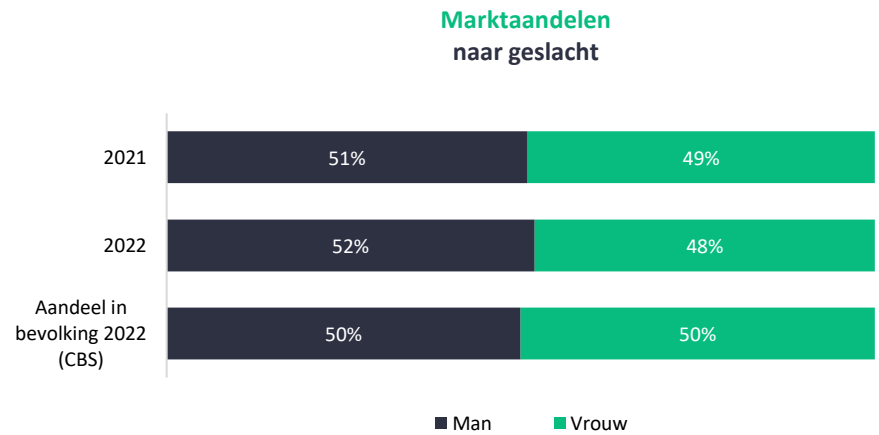
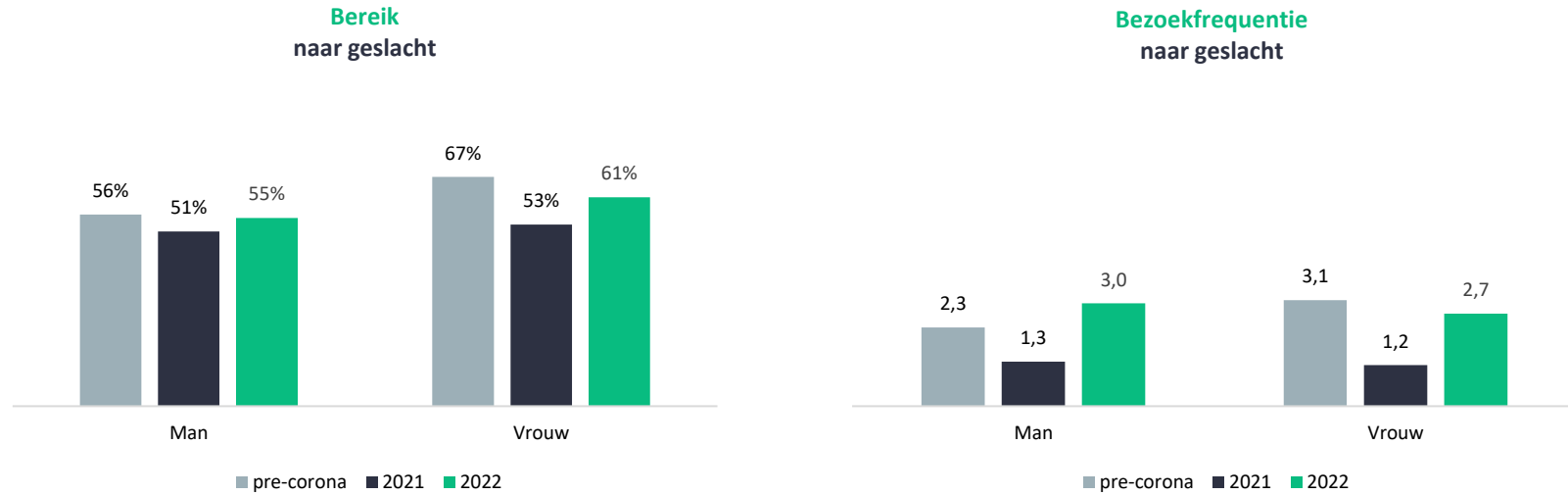

* Het marktaandeel van een groep wordt bepaald door de grootte van deze doelgroep te vermenigvuldigen met diens gemiddelde bezoekfrequentie.

Resultaten naar geslacht

Een bioscoopbezoek was in 2022 weer populairder onder vrouwen

In 2022 gingen er meer vrouwen dan mannen naar de bioscoop. Ten opzichte van 2021 steeg het bereik onder vrouwen ook harder dan onder mannen. De bezoekfrequentie lag daarentegen wel hoger onder mannen, waardoor hun marktaandeel ook iets groter was dan dat van vrouwen.

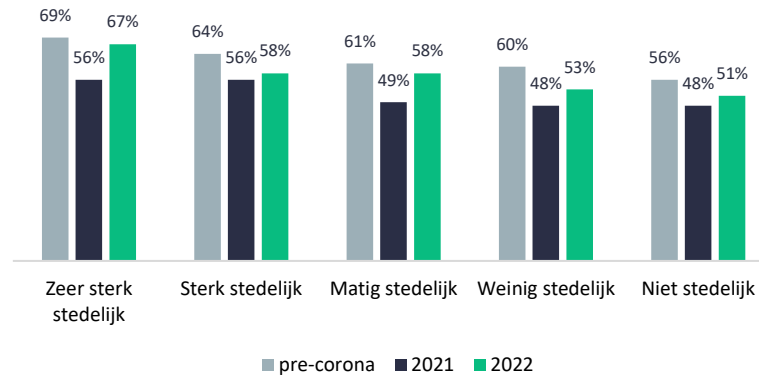
Nederlanders 6+
n=2348

Resultaten naar mate van stedelijkheid

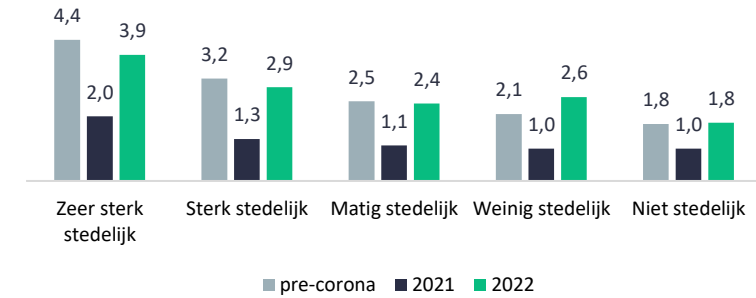
Vooraf stijging van bereik in zeer sterk stedelijke gebieden in 2022

In de relatie tussen stedelijkheid en het bereik van bioscopen gold in de afgelopen jaren over het algemeen de regel: hoe stedelijker het gebied, hoe hoger het bereik. Dat was in 2022 niet anders. Ten opzichte van 2021 steeg het bereik en de bezoekfrequentie in 2022 het hardst in zeer sterk stedelijke gebieden.

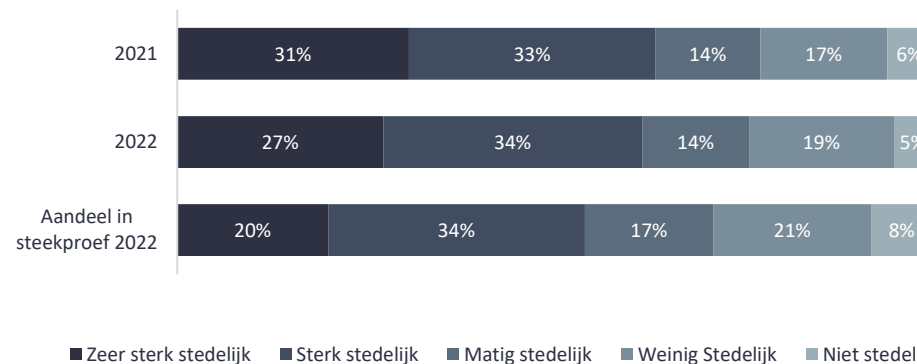
Bereik
naar mate van stedelijkheid

Bezoekfrequentie
naar mate van stedelijkheid

Marktaandelen
naar mate van stedelijkheid

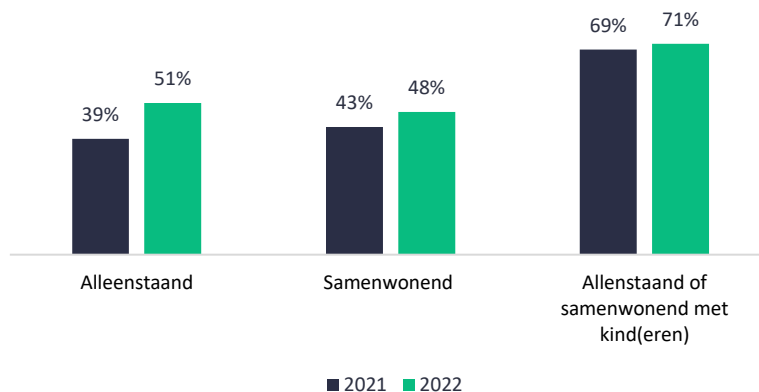

Resultaten naar type huishouden

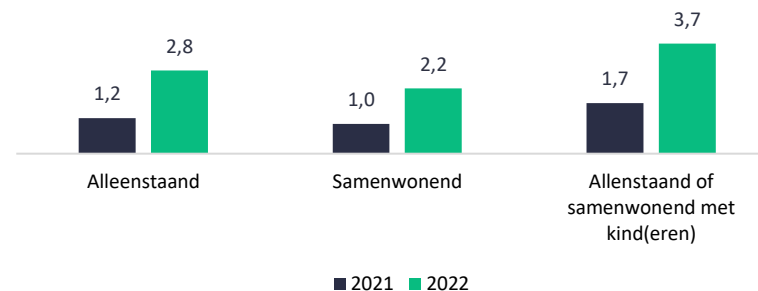
Grote stijging in bereik en bezoekfrequentie onder alleenstaanden in 2022

In 2021 was vooral een stijging in het bereik te zien bij huishoudens met kinderen. In 2022 wisten juist meer alleenstaanden de bioscoop weer te vinden.* Toch blijft een bioscoopbezoek ook in 2022 verreweg het populairst onder gezinnen.

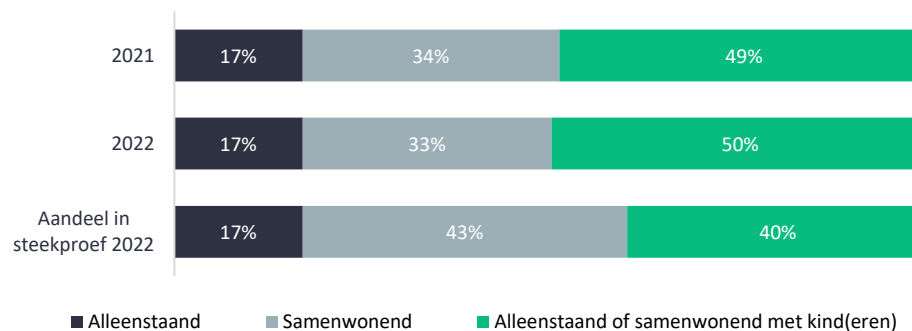
Bereik naar type huishouden

Bezoekfrequentie naar type huishouden

Marktaandelen naar type huishouden

Nederlanders 6+
n=2348

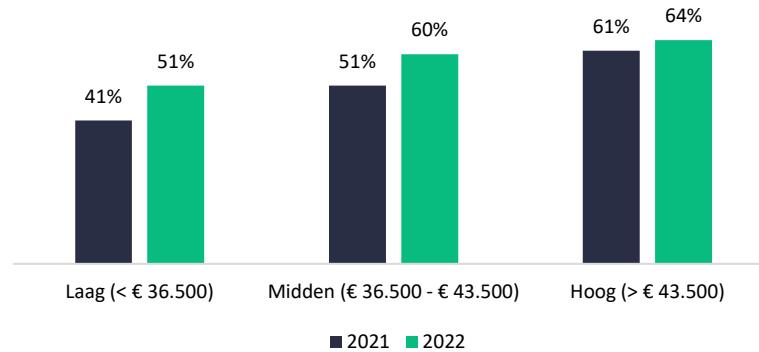
* Voor de resultaten op basis van type huishouden, inkomen, opleidingsniveau en sociale klasse kan geen vergelijking worden gemaakt met de pre-coronajaren vanwege de overstap naar een onderzoeksbureau voor het veldwerk. Meer informatie hierover staat in de onderzoeksverantwoording van dit rapport.

Resultaten naar inkomen

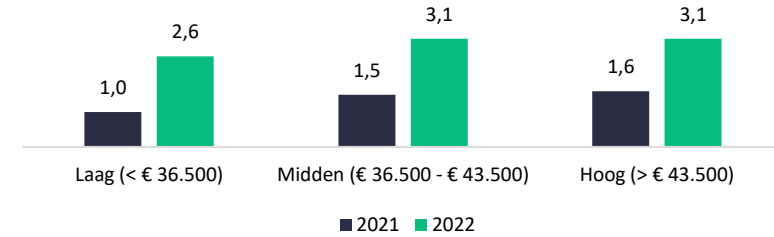
Een bioscoopbezoek was in 2022 weer populairder onder lagere inkomensgroepen

Over het algemeen is een bioscoopbezoek populairder bij mensen met een relatief hoog inkomen dan bij mensen met een laag inkomen. Dat was ook het geval in 2022, maar het bereik steeg wel het hardst onder de lage inkomensgroepen. Datzelfde gold voor de bezoekfrequentie. Daardoor steeg het marktaandeel van de mensen met een laag inkomen.

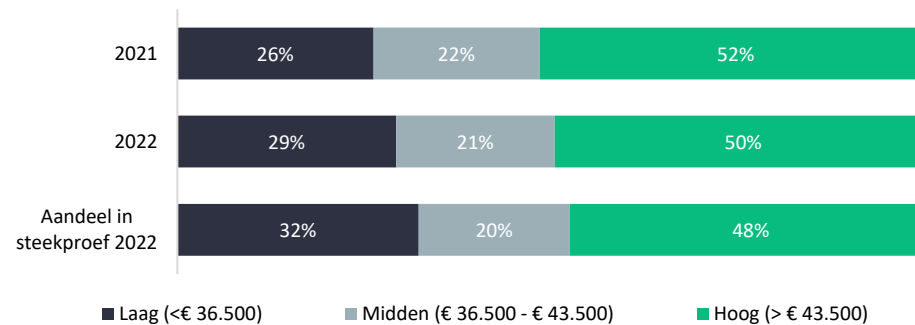
Bereik
naar bruto jaarinkomen huishouden

Bezoekfrequentie
naar bruto jaarinkomen huishouden

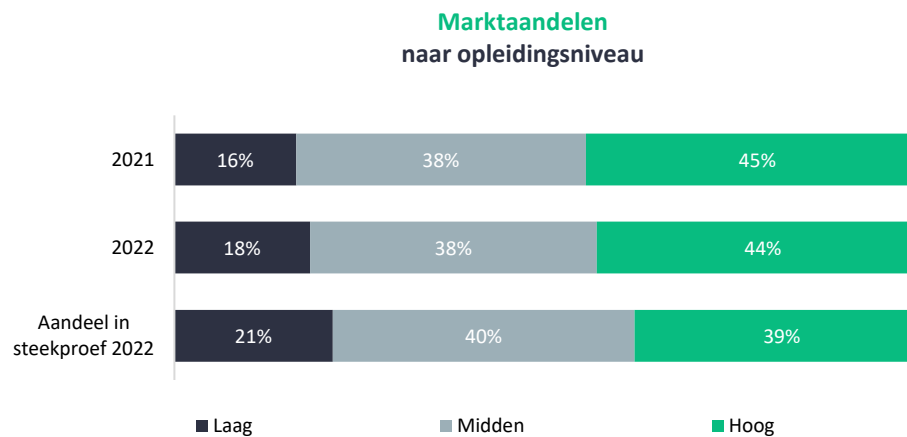
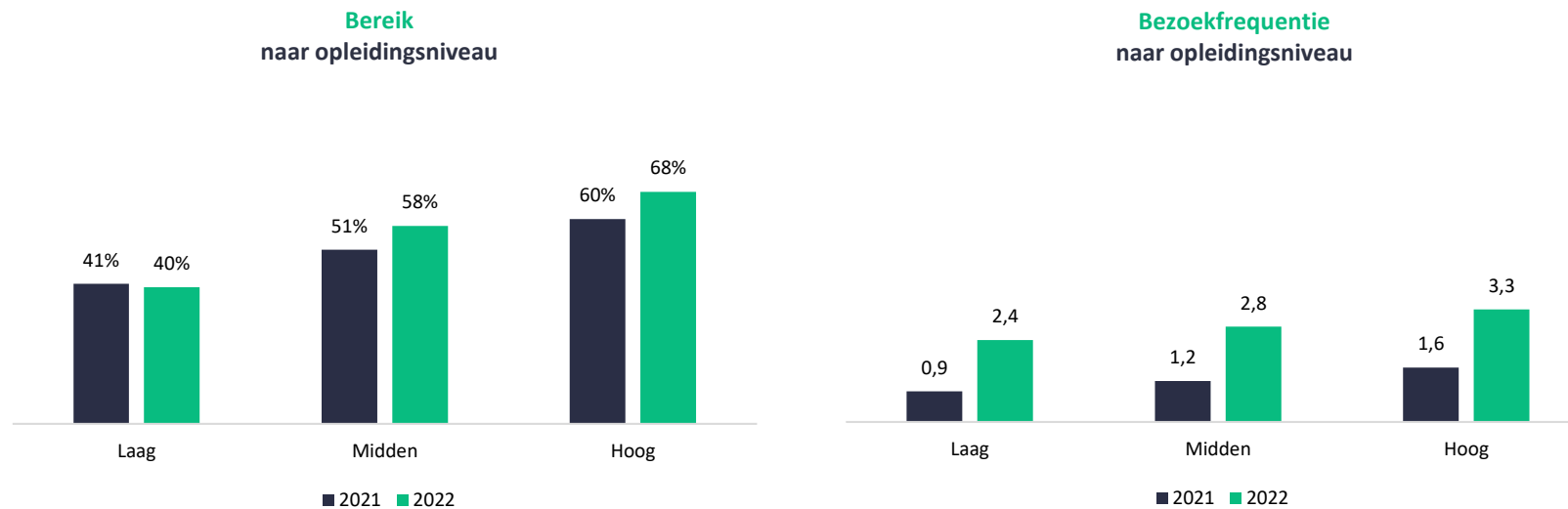
Marktaandelen
Naar bruto jaarinkomen huishouden

Resultaten naar opleidingsniveau

Hoog opgeleiden gingen in 2022 weer vaker naar de bioscoop

In 2022 steeg het bereik het hardst bij mensen met een hoog opleidingsniveau. Het bereik bij mensen met een laag opleidingsniveau was in 2022 vergelijkbaar met dat van 2021.

Nederlanders 6+
n=2348

Profiel bioscoopbezoeker in 2022

De bioscoopbezoeker in Nederland:

- is met een gemiddelde leeftijd van 37 jaar relatief jong;
- gaat zeker vaker dan drie keer per jaar naar een bioscoop;
- is vaker vrouw dan man;
- komt vaker uit sterk stedelijke gebieden;
- komt vaker uit een huishouden met kinderen;
- heeft vaker een hoog inkomen;
- en is vaker hoog opgeleid.

In 2022:

- gingen er niet alleen meer mensen naar de bioscoop, maar ging men ook vaker dan in 2021;
- steeg met name het bereik van oudere bezoekers;
- is een bioscoopbezoek populairder geworden bij vrouwen, bij mensen uit stedelijke gebieden en mensen met lage inkomens.

KENMERKEN FILMTHEATERBEZOEKERS

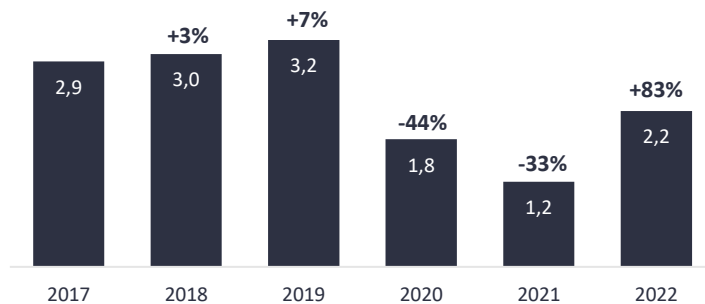

Bezoek en box office

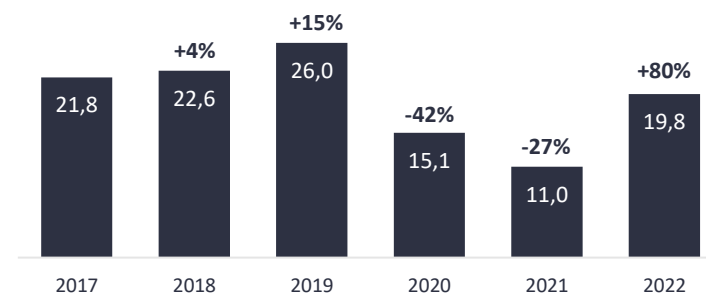
Filmtheaters weer in trek in 2022

Nederlandse filmtheaters lieten na twee coronacrisis weer een flinke groei in bezoek en box office zien in 2022. Ten opzichte van 2021 steeg het bezoek met 83%. Echter, in vergelijking met de jaren voor de coronacrisis is er nog wel een groot verschil zichtbaar (van 27%). Dat kwam o.a. doordat filmtheaters in 2022 pas op 26 januari weer hun deuren mochten openen. Het marktaandeel van filmtheaterbezoek is, ondanks de coronacrisis, grotendeels gelijk gebleven in de afgelopen jaren t.o.v. het totale bezoek.

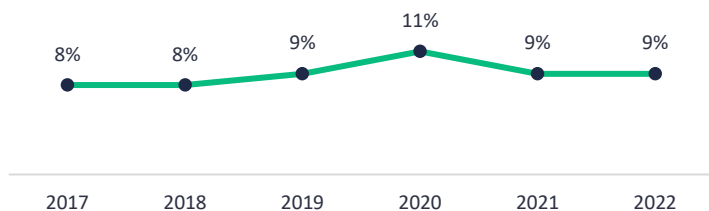
Aantal bezoeken
Nederlandse filmtheaters
(x mln.)

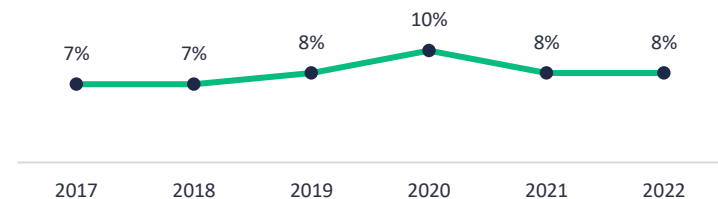
Box office
Nederlandse filmtheaters
(x € mln.)

Marktaandeel bezoek t.o.v. totale bezoek
Nederlandse filmtheaters

Marktaandeel box office t.o.v. totale box office
Nederlandse filmtheaters

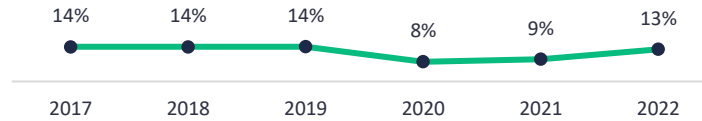
Bronnen: FDN/NVBF en CBS

Bereik en de bezoeksfrequentie

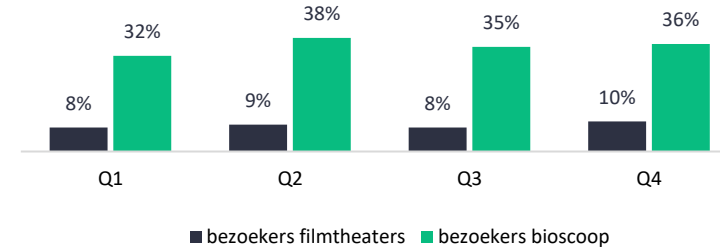
Bereik filmtheaters weer bijna op niveau van voor de coronacrisis

Het bereik van filmtheaters steeg in 2022 van 9% naar 13%. Daarmee lag het bereik bijna weer op het niveau van voor de coronacrisis. Net als in voorgaande jaren gingen filmtheaterbezoekers vaker naar de film dan bezoekers van (reguliere) bioscopen.

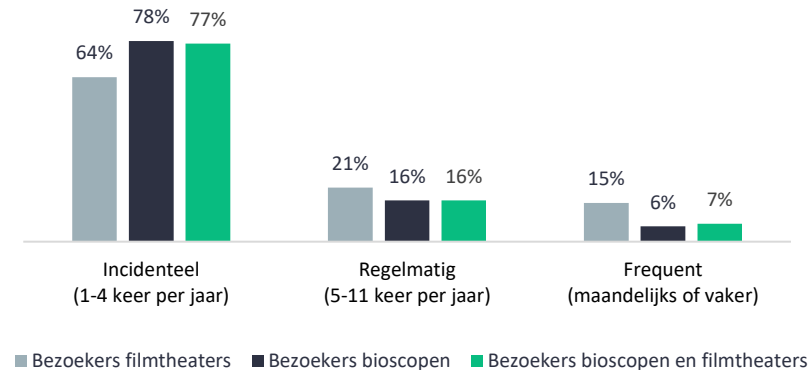
Bereik filmtheaters in Nederland

Bereik naar type bezoeker per kwartaal in 2022

Bezoeksfrequentie naar type bezoeker heel 2022

Nederlanders 6+
n=2348

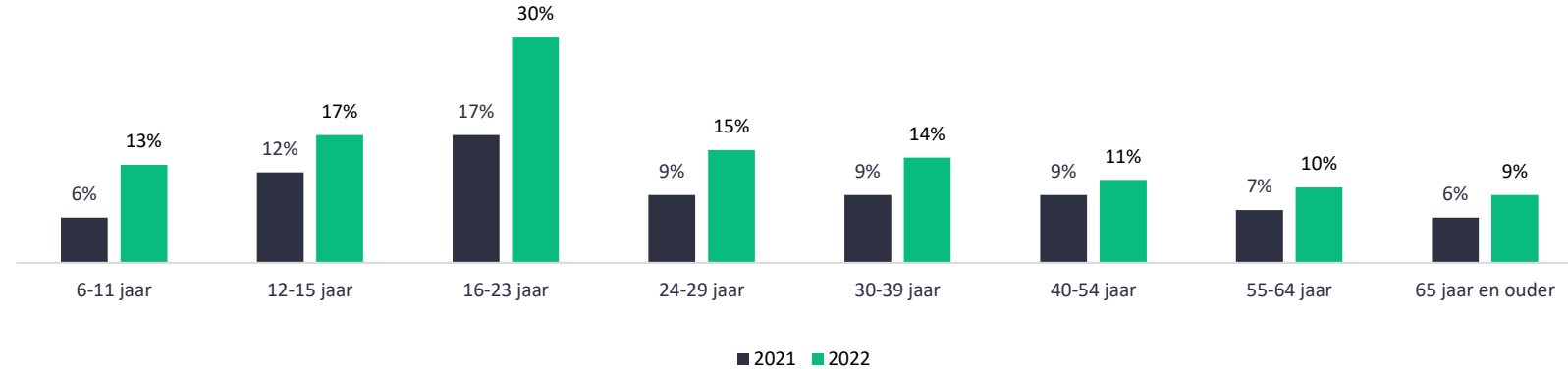
Resultaten naar leeftijd

Bereik filmtheaters stijgt onder alle leeftijdsgroepen

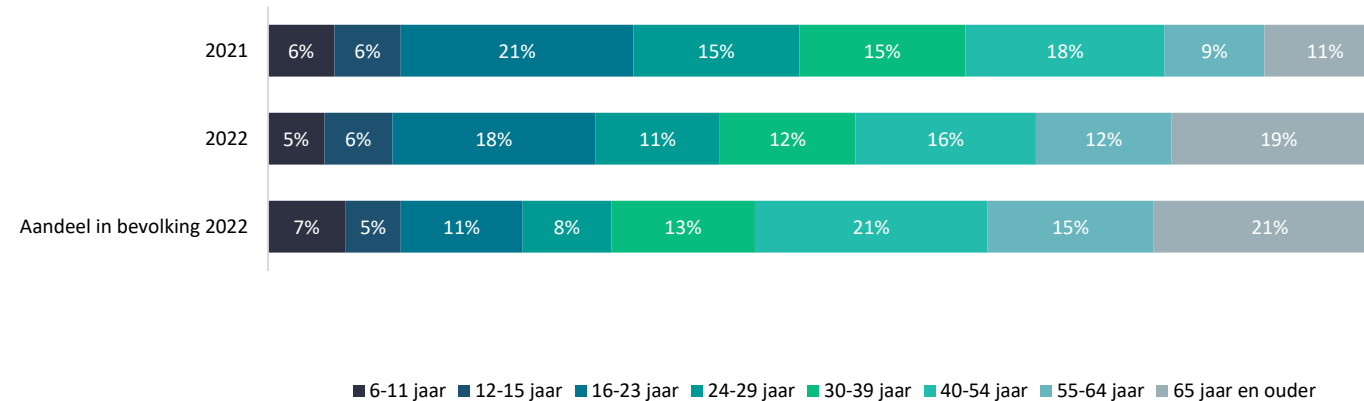
Het is belangrijk te benoemen dat bezoekers van filmtheaters een klein deel van de steekproef vormen in dit onderzoek. Verdere analyses, zoals hier op leeftijdsgroepen, dienen derhalve als indicatie.

Bij de leeftijdsgroepen van filmtheaterbezoekers valt op dat het bereik onder alle leeftijdsgroepen steeg in 2022, maar wel het meest onder kinderen en jongeren (16-23 jaar). Ook het marktaandeel van de jongere filmtheater bezoekers is flink toegenomen in 2022. Uit nadere analyse blijkt dat de groei in bereik met name toe te schrijven is aan de groep bezoekers die doorgaans zowel (reguliere) bioscopen als filmtheaters bezoeken. Een mogelijke verklaring voor de grote stijging van het bereik onder 6- tot 11-jarigen is het succes van de Nederlandse jeugdfilm Knor. Deze film trok in filmtheaters veel bezoek.

Bereik Nederlandse filmtheaters naar leeftijd

Marktaandelen naar leeftijd

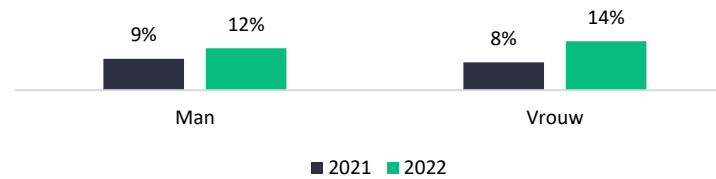
Nederlanders (6+)
(n=2348)

Resultaten naar geslacht

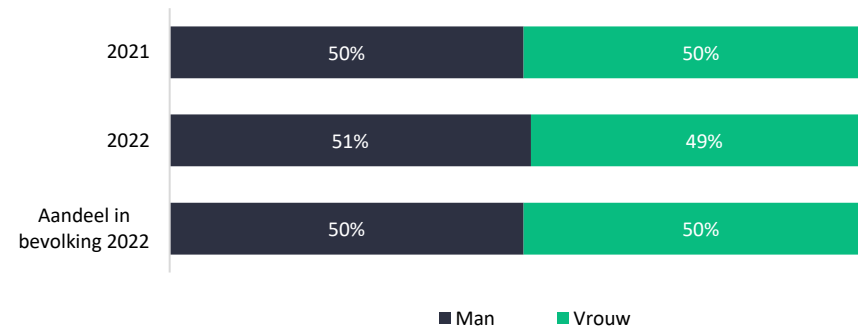
Filmtheaters populairder onder vrouwen dan mannen

Filmtheaters werden in 2022 meer bezocht door vrouwen dan door mannen.

Bereik Nederlandse filmtheaters naar geslacht

Marktaandelen naar geslacht

Profiel filmtheaterbezoeker in 2022

De filmtheaterbezoeker in Nederland:

- is gemiddeld 45 jaar oud en daarmee ouder dan de totale groep bezoekers;
- gaat vaker naar de film dan bezoekers van (reguliere) bioscopen;
- is vaker vrouw dan man;
- komt vaker uit sterk stedelijke gebieden;
- en heeft vaker een hoog inkomen.

In 2022:

- gingen er meer mensen naar filmtheaters en dan met name kinderen en jongeren.

KENMERKEN BEZOEKERS VAN NEDERLANDSE FILMS

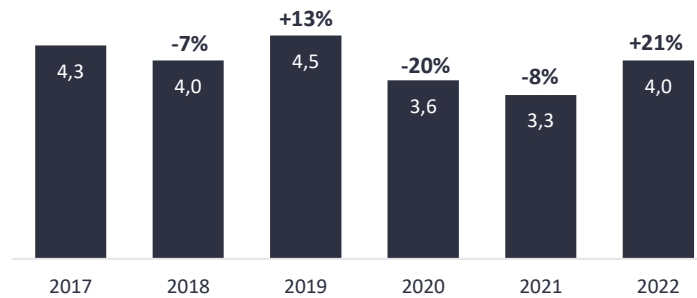

Bezoek en box office

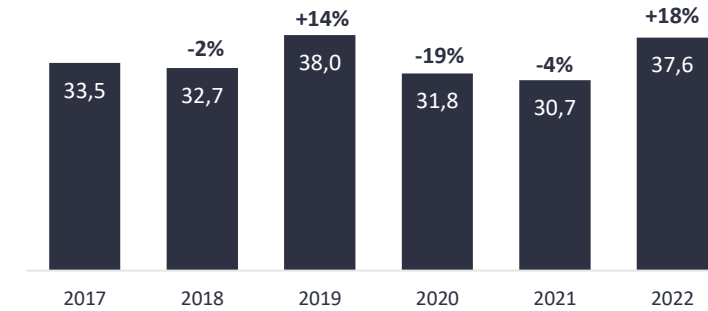
Nederlandse films presteerden goed in 2022

In 2022 werden er ruim vier miljoen bioscoopkaartjes verkocht voor Nederlandse films. Vooral films als Soof 3, Bon Bini Holland 3 en De Tatta's wisten veel mensen naar de bioscoop te trekken. Ten opzichte van 2021 steeg het bezoek aan Nederlandse films met 21%. Ook in vergelijking met de jaren voor de coronacrisis was 2022 allerminst een slecht jaar voor Nederlandse films, met slechts 6% minder bezoek. Het marktaandeel nam ten opzichte van 2021 wel af. Dat kwam met name doordat er weer grote Amerikaanse producties werden uitgebracht die concurrentie vormden voor Nederlandse films. Tijdens de coronajaren 2020 en 2021 werden veel van deze Amerikaanse producties uitgesteld of uitgebracht op streamingdiensten.

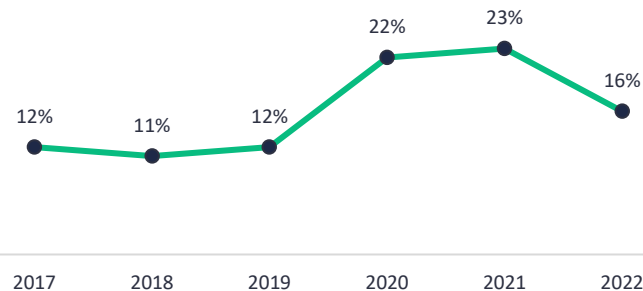
Aantal bezoeken
Nederlandse films en documentaires
(x mln.)

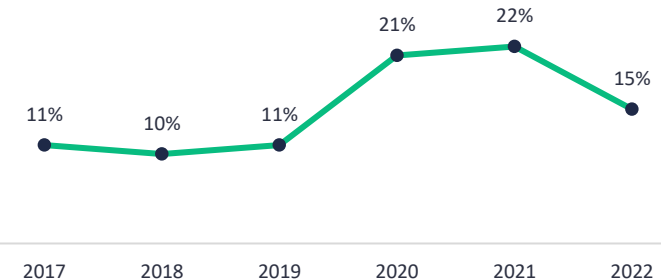
Box office
Nederlandse films en documentaires
(x € mln.)

Marktaandeel bezoek t.o.v. totale bezoek
Nederlandse films en documentaires

Marktaandeel box office t.o.v. totale box office
Nederlandse films en documentaires

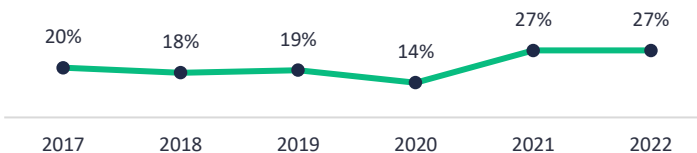
Bronnen: FDN/NVBF en CBS

Het bereik

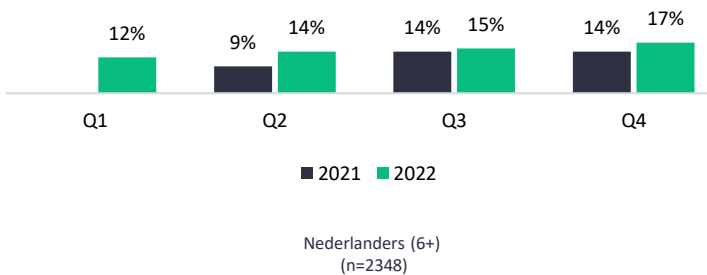
Hoog bereik voor Nederlandse films

Het bereik van Nederlandse films in bioscopen en filmtheaters kwam in 2022 uit op 27%. Dat is een vergelijkbaar bereik als in 2021. Daarmee ligt het bereik ook hoger dan tijdens de jaren voor de coronacrisis. Het is onvermijdelijk dat de overstap naar een ander onderzoeksbureau voor het veldwerk in 2021 enigszins een rol heeft gespeeld in dit resultaat en dat het bereik enigszins wordt overschat.*

Bereik
Nederlandse films en documentaires

Bereik per kwartaal
Nederlandse films en documentaires

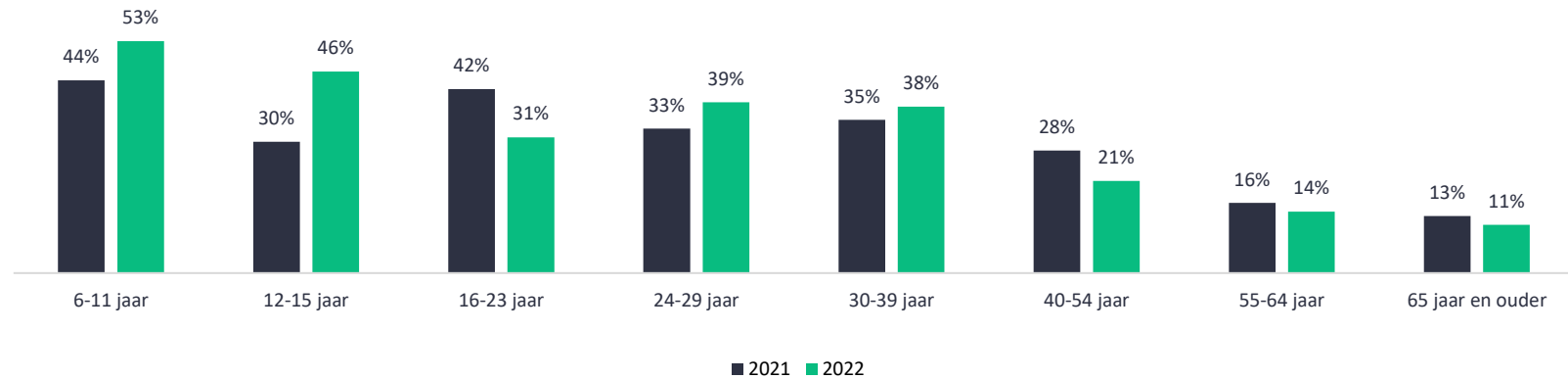
* Het veldwerk voor dit trendonderzoek werd tot 2021 verricht door het onderzoeksinstituut Centerdata. Vanaf 2021 wordt dit gedaan door het marktonderzoeksbureau GfK. Een dergelijke overstap van onderzoeksbureau kan een lichte invloed hebben op de resultaten van een trendonderzoek. Zie voor meer informatie hierover de onderzoeksverantwoording van dit onderzoek.

Resultaten naar leeftijd

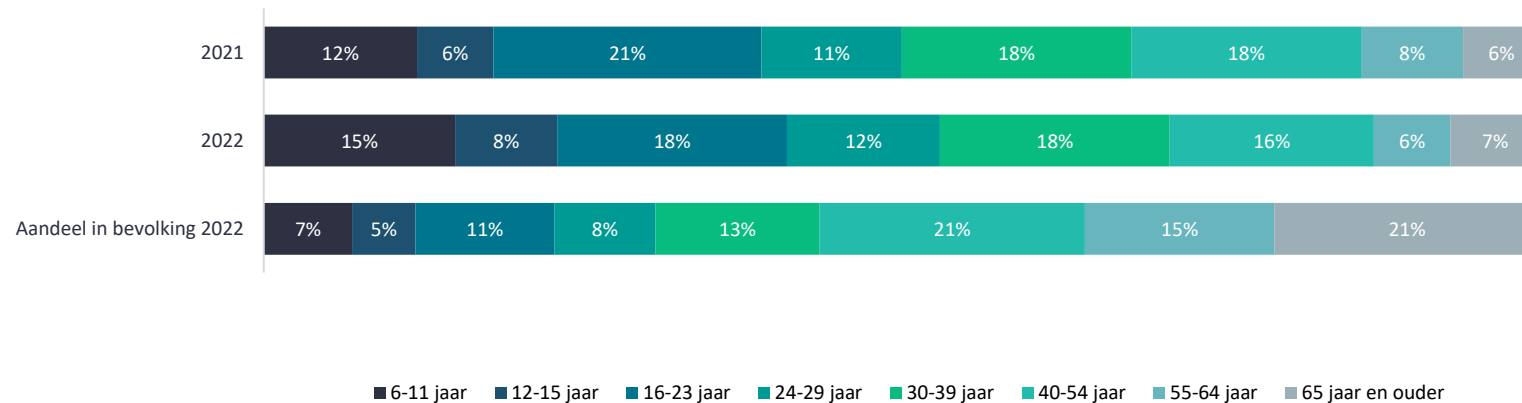
Bereik Nederlandse films meest gestegen onder 6-15 jarigen

Het bereik van Nederlandse films steeg in 2022 vooral onder de jongste leeftijdsgroepen (6- tot 11-jarigen en 12- tot 15-jarigen). Een mogelijke verklaring hiervoor zijn succesvolle kinderfilms zoals *De Grote Sinterklaasfilm: Gespuis in de Speelgoedkluis*, *De Allergrootste Slijmfilm* en *De Club van Sinterklaas en de Race Tegen de Klok*. Van de top 10 best bezochte films waren er 5 gericht op kinderen. Het marktaandeel van 6- tot 11-jarigen steeg in 2022 ook van 12% naar 15%.

Bereik Nederlandse films en documentaires naar leeftijd

Marktaandelen naar leeftijd

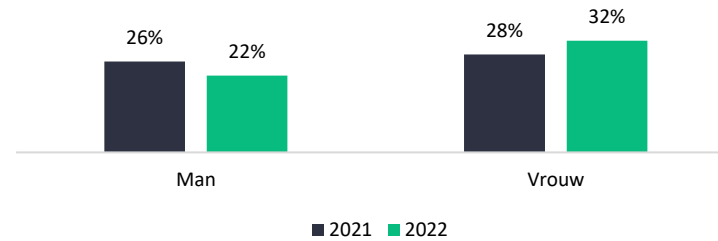
Nederlanders (6+)
(n=2348)

Resultaten naar geslacht

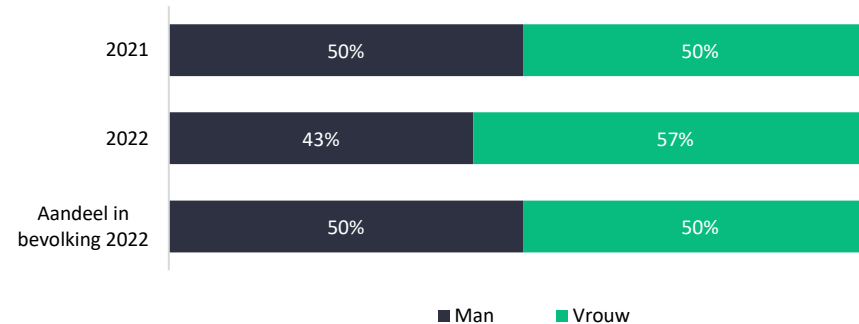
Forse stijging in bereik van Nederlandse films onder vrouwen

In 2022 steeg het bereik van Nederlandse films onder vrouwen van 28% naar 32%. Een mogelijke verklaring is het succes van romantische komedies zoals *Soof 3* en *Costa!!*. Het bereik onder mannen daalde juist van 26% naar 22%. De populariteit van Nederlandse films onder vrouwen is ook terug te zien in het marktaandeel.

Bereik Nederlandse films en documentaires naar geslacht

Marktaandelen Nederlandse films en documentaires naar geslacht

Profiel bezoeker Nederlandse films in 2022

De bezoeker van Nederlandse films:

- is met een gemiddelde leeftijd van 33 jaar relatief jong;
- is vaker vrouw dan man;
- komt vaker uit een huishouden met kinderen;
- vormt verder een aardige doorsnee van de gemiddelde Nederlander.

In 2022:

- bleef het totale bereik van Nederlandse films gelijk aan dat van 2021;
- gingen er vooral meer 6-15 jarigen naar Nederlandse films;
- gingen er meer vrouwen naar Nederlandse films en juist minder mannen dan 2021.

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

Onderzoeksverantwoording (1/3)

Begrippenlijst

Bioscopen

Met bioscopen worden in dit rapport zowel bioscopen als filmtheaters bedoeld, tenzij dit expliciet anders wordt beschreven.

Bereik

Het aandeel Nederlanders (6+) dat in het onderzoeksjaar minstens eenmaal een bioscoop of filmtheater bezoekt.

Bezoekfrequentie

Het gemiddelde van het aantal keren dat bezoekers van bepaalde onderzoeksgroepen (zoals vrouwen) naar een bioscoop of filmtheater zijn geweest in het onderzoeksjaar.

Marktaandeel

Dit betreft het aandeel verkochte bioscooptickets dat een bepaalde onderzoeksgroep (zoals 65-plussers) voor zijn rekening neemt ten opzichte van het totaal aantal verkochte tickets. Het marktaandeel van een groep wordt bepaald door de grootte van deze doelgroep te vermenigvuldigen met diens gemiddelde bezoekfrequentie.

Box office

De bruto omzet van het aantal verkochte bioscooptickets, ook wel recette genoemd.

Onderzoeksdoel en uitvoerders

Onderzoeksdoel

De bioscoopmonitor geeft inzicht in de demografische kenmerken van Nederlandse bioscoop- en filmtheaterbezoekers. De verkregen inzichten richten zich primair op het bereik en de bezoekfrequentie. Het doel van het onderzoek is inzicht krijgen in hoe Nederlanders films consumeren in de bioscoop of het filmtheater. Het onderzoek wordt aangevuld met een vraag over een actueel onderwerp (bijv. de coronacrisis).

Opdrachtgever onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht Filmdistributeurs Nederland (FDN) en het Nederlands Filmfonds.

Uitvoerder onderzoek

De Bioscoopmonitor wordt sinds 2020 uitgevoerd door NVPI (de branchevereniging van de film- en muziekindustrie). Het betreft dan de opzet van het onderzoek, het opstellen van de vragenlijst, de analyse en de rapportage.

Uitvoerder veldwerk

De Bioscoopmonitor is een vorm van marktonderzoek waarbij een respondentenpanel wordt gebruikt. Voor toegang tot dit panel werkt NVPI samen met onderzoeksbureau GfK. Via het panel van GfK worden ieder kwartaal gemiddeld 2000 Nederlanders ondervraagd middels een online vragenlijst. GfK verzorgt de uitvoering hiervoor (het veldwerk), alsmede de weging van de data en het opstellen van tabellen met resultaten.

Onderzoeksverantwoording (2/3)

Onderzoeksopzet

Kwartaalmetingen

Om het bereik en de bezoekfrequentie te meten onder Nederlanders wordt er aan het einde van ieder kwartaal een meting verricht. Bij elke meting worden panelleden gevraagd of en hoe vaak zij in het kwartaal ervoor naar een bioscoop en/of filmtheater zijn geweest en of zij een Nederlandse film hebben bezocht. Voor 6- tot 15-jarigen zijn deze vragen voorgelegd aan ouders of voogden. Naast deze trendvragen wordt er ieder kwartaal een vraag voorgelegd over een actueel onderwerp (zoals de coronacrisis).

Steekproef en representativiteit

Iedere kwartaalmeting wordt verricht in het respondentenpaneel van GfK met een respons van gemiddeld 2000 mensen. Deze groep vormt een representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking van 6 jaar en ouder. Deze representativiteit wordt gewaarborgd doordat GfK respondenten in het paneel op representatieve wijze uitnodigt voor het onderzoek. Hiervoor wordt de gouden standaard gehanteerd (een ijkingsinstrument voor nationale en regionale steekproeven). Waar nodig wordt tijdens het veldwerk aangestuurd op onderzoeksgroepen waar de respons achterblijft. Na afronding van het veldwerk worden alle resultaten gewogen op de variabelen leeftijd, geslacht, opleiding en (wanneer nodig) op gezinscyclus.

Betrouwbaarheidsniveau en puntschattingen

Subgroepen binnen de steekproef geven een schatting weer van de werkelijkheid. Van deze schatting kunnen we aangeven hoe betrouwbaar en nauwkeurig deze is, op basis van de omvang van de subgroep in de steekproef, de gevonden percentages en het betrouwbaarheidsniveau. Binnen marktonderzoek is het gangbaar om een betrouwbaarheidsniveau aan te houden van 95%. Dat wil zeggen dat wanneer het resultaat statistisch significant is, er met 95% zekerheid kan worden gesteld dat het resultaat niet op toeval berust.

In dit onderzoeksrapport is ervoor gekozen om te werken met zogenaamde puntschattingen in plaats van betrouwbaarheidsintervallen. Een voorbeeld: 63% van de respondenten van zes jaar en ouder heeft aangegeven in 2022 een bioscoop te hebben bezocht. Omdat het hier een steekproef betreft, is het onwaarschijnlijk dat het werkelijke percentage Nederlanders van zes jaar en ouder dat in 2022 een bioscoop heeft bezocht exact gelijk is aan 63%. Bij het gebruik van betrouwbaarheidsintervallen zou gesteld kunnen worden dat het percentage ligt tussen de 61% en 65%. Een puntschatting wordt daarentegen uitgedrukt in een enkele waarde; in dit geval 63%.

Afrondingsverschillen

In sommige gevallen tellen percentages in tabellen of grafieken niet op tot 100%. Dit komt door afrondingsverschillen.

Onderzoeksverantwoording (3/3)

Overstap onderzoeksbureau

Van Centerdata naar GfK

De Bioscoopmonitor is een langlopend trendonderzoek. Tot aan 2021 was het kennisinstituut Centerdata verantwoordelijk voor de uitvoer van het veldwerk. In 2021 is hiervoor de overstap gemaakt naar onderzoeksbureau GfK.

Trendbreuk en over- en onderschattingen

Onderzoeksbureaus doen er alles aan om hun respondentpanels zo representatief mogelijk te houden. Echter, door de overstap van onderzoeksbureaus kunnen er in sommige gevallen toch lichte verschillen ontstaan in de onderzoeksresultaten die niet volledig zijn toe te schrijven aan reguliere ontwikkelingen die binnen de verwachting van het onderzoek horen. Van een dergelijke lichte trendbreuk is in dit onderzoek waarschijnlijk ook sprake. Zo lijkt er bijvoorbeeld voor het bereik van filmtheaters en met name Nederlandse films bij jongere doelgroepen sprake van enige overschatting als de data van GfK vergeleken wordt met die van Centerdata. Deze verschillen zullen in latere metingen niet meer zichtbaar zijn, zodra er geen trendvergelijken meer nodig zijn tussen verschillende onderzoeksbureaus. Vergelijkbare ontwikkelingen deden zich voor bij eerdere keren dat er voor het veldwerk van de Bioscoopmonitor gekozen werd voor een ander onderzoeksbureau.

Colofon

Dit onderzoek is uitgevoerd door:

In samenwerking met:

In opdracht van:

Auteur:

Koen de Groot

Afbeeldingen:

Pexels

© 2023, NVPI. Alle rechten voorbehouden. Gebruik van deze publicatie is toegestaan mits de bron duidelijk is vermeld. Wijzigingen voorbehouden. Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend.